

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING**Betreft: Voorontwerp van decreet betreffende het niet-dringend liggend ziekenvervoer****Derde principiële goedkeuring**

Het voorontwerp van decreet betreffende het niet-dringend liggend ziekenvervoer met de bijbehorende memorie van toelichting werd een eerste keer principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering op 28 april 2017 en een tweede keer op 30 juni 2017.

Bijlagen:

- het voorontwerp van decreet;
- de memorie van toelichting;
- het advies van de Raad van State (advies 61.789/1/V) van 3 augustus 2017.

1. INHOUDELIJK

Voor de situering van dit ontwerp van decreet verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse Regering die bij het voorontwerp van decreet werden gevoegd met het oog op de tweede principiële goedkeuring (VR PV 2017/26 – punt 0055; VR 2017 3006 DOC.0654/1, DOC.0654/2 en DOC.0654/3).

Samenvatting

Het afdwingbaar maken van de minimale kwaliteitseisen is de grootste wijziging ten aanzien van de bestaande toestand. Daar waar het decreet van 2004¹ stelt dat een ziekenwagendienst zich kan laten certificeren op basis van de kwaliteitseisen, wordt nu gesteld dat niet-dringend liggend ziekenvervoer alleen mag worden uitgevoerd door een vergunde dienst voor niet-dringend liggend ziekenvervoer. Voorliggend voorontwerp van decreet voorziet dus in afdwingbare kwaliteitseisen.

Het voorontwerp van decreet legt de vereiste basis voor kwaliteitsvolle en toegankelijke dienstverlening. In het voorontwerp van decreet worden, naast de algemene verplichtingen inzake kwalitatieve dienstverlening zonder discriminaties en met respect voor de menselijke waarden (artikel 3), de vergunningsvoorwaarden en kwaliteitseisen vastgelegd (artikel 6). De concrete invulling ervan, zoals geactualiseerd door de onafhankelijke commissie, gebeurt bij delegatie aan de Vlaamse Regering via een uitvoeringsbesluit. Deze werkwijze laat een permanente bewaking en actualisering van de kwaliteitseisen toe, zonder dat hiervoor steeds een decretale aanpassing nodig is.

De kwaliteitseisen voorzien in een aantal algemene uitbatingvoorwaarden, het aanstellen van een verantwoordelijke voor het in orde stellen en toezien op de naleving

¹ Decreet van 30 april 2004 betreffende het niet-dringend liggend ziekenvervoer.

van de kwaliteitsvereisten en het aanstellen van een medisch verantwoordelijke voor het opstellen en valideren van procedures inzake medische handelingen en hygiëne. De hernieuwde kwaliteitseisen leggen sterk de nadruk op een tweekoppige bemanning en diens opleiding, een item dat bij de SWOT analyse als een van de belangrijkste knelpunten werd weerhouden. De kwaliteitsnormen voorzien in het tijdig kenbaar maken van de kostprijs voor de gebruiker. Aan de Vlaamse Regering wordt delegatie gegeven voor het bepalen van een minimum en een maximum tarief en de criteria voor de berekening van de tarieven die de diensten voor niet-dringend liggend ziekenvervoer mogen aanrekenen. De minimale kwaliteitseisen stellen dat een dienst over een klachtenprocedure moet beschikken. Tenslotte voorzien de hernieuwde eisen dat een gesprek in het Nederlands moet kunnen worden gevoerd, waardoor er tegemoetgekomen wordt aan een structurele oplossing voor de aanhoudende taalproblematiek in het ziekenvervoer.

We willen overregulering vermijden. In het voorontwerp van decreet wordt de onafhankelijkheid van de commissie niet-dringend liggend ziekenvervoer verdergezet en waar nodig versterkt. Via de onafhankelijke commissie worden zowel de mutualiteiten, de ziekenwagendiensten, als de gebruikers betrokken in het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het ziekenvervoer.

Het voorontwerp van decreet voorziet dat, in de schoot van de onafhankelijke commissie, een gemengde werkgroep opleiding wordt opgericht. Deze heeft tot taak alle aspecten rond opleiding en bijscholing van de bemanning van de ziekenwagendiensten te bepalen, actualiseren en te operationaliseren.

De onafhankelijke commissie verleent advies aan de minister omtrent de controle-organisaties waarvan geoordeeld wordt dat ze op een correcte manier ziekenwagendiensten kunnen controleren op de naleving van de kwaliteitseisen en op basis hiervan een advies inzake vergunning kunnen verlenen aan de Vlaamse overheid. De minister machtigt de controleorganisaties.

Via het behouden en versterken van de onafhankelijkheid van de commissie blijft de sector maximaal verantwoordelijk voor het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van hun dienstverlening. De overheid treedt minimaal regulerend op. De overheid komt enkel tussen via het verplichtend karakter van een vergunning om de dienstverlening te mogen uitvoeren. De modaliteiten voor kwalitatieve dienstverlening en de controle daarop regelt de sector zelf.

Het afdwingbaar maken van kwaliteitseisen en de uitbreiding van de taken en verantwoordelijkheden van de onafhankelijke commissie noodzaken het uitvaardigen van een nieuw decreet. Het decreet van 30 april 2004 betreffende het niet-dringend liggend ziekenvervoer moet daarom worden opgeheven. Daardoor hebben de uitvoerende besluiten ook geen rechtsgrond meer. Er moet via nieuwe uitvoeringsbesluiten invulling worden gegeven aan de samenstelling en het mandaat van de onafhankelijke commissie en de concretisering van de minimale kwaliteitseisen voor het niet-dringend liggend ziekenvervoer.

Artikelsgewijze bespreking

Voor de artikelsgewijze bespreking wordt verwezen naar de Memorie van Toelichting.

2. BEPALINGEN DIE ZIJN AANGEPAST NA DE (TWEDE) PRINCIPIËLE GOEDKEURING

Het voorontwerp van decreet werd door de Vlaamse Regering een eerste keer principieel goedgekeurd op 28 april 2017 (VR PV 2017/15 – punt 0018; VR 2017 2804 DOC.0400/1BIS, DOC. 0400/2BIS en DOC. 0400/3BIS), nadat het wetgevingstechnisch en taalkundig advies werd verleend op 3 februari 2017 onder nr. 2017/29.

Het voorontwerp van decreet werd door de Vlaamse Regering een tweede keer principieel goedgekeurd op 30 juni 2017 (VR PV 2017/26 – punt 0055; VR 2017 3006 DOC.0654/1, DOC.0654/2 en DOC.0654/3) nadat het advies van de Strategische Adviesraad WGG werd verleend op 7 juni 2017.

Het voorontwerp van decreet werd na de tweede principiële goedkeuring aangepast in functie van het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving (advies 61.789/1/V), verleend op 3 augustus 2017.

- In artikel 3 werden de woorden “kwaliteitsnormen, vermeld in artikel 6, eerste lid” vervangen door “bijkomende vergunningsvoorwaarden, vermeld in artikel 7, tweede lid”.
- Artikel 4 van het voorontwerp is gewijzigd en aangevuld om vanuit het standpunt van Belgische EMU volkomen te zijn en de vrijheid van vestiging en het vrij verkeer van diensten te waarborgen. De oorspronkelijke tekst van het artikel werd geherformuleerd in een eerste paragraaf die gaat over diensten voor niet-dringend liggend ziekenvervoer die binnen de Vlaamse Gemeenschap zijn gevestigd. Vervolgens werden 3 leden toegevoegd met een regeling met betrekking tot autorisaties aan dienstverleners door andere bevoegde Belgische overheden, een andere lidstaat van de Europese Unie, een land binnen de Europese Economische Ruimte of een ander derde land waartoe door of krachtens een handels- of associatieakkoord het vrij verkeer van diensten werd uitgebreid, alsook een regeling voor wie elders is gereguleerd, maar niet aan een vergunning of een gelijkaardige titel is onderworpen. Door deze aanpassing wordt ook tegemoet gekomen aan de aanbeveling van de Raad van State om de bevoegdheidsomschrijving te expliciteren.
- In artikel 5, §1, eerste lid, werd verduidelijkt dat de adviserende opdracht van de onafhankelijke commissie ten behoeve van de Vlaamse minister, bevoegd voor het gezondheidsbeleid is.
- In het tweede lid werden de woorden “de persoon die de klacht ondervindt” vervangen door “de persoon die de klacht heeft ingediend” en werd “ziekenwagendiensten” vervangen door “diensten voor niet-dringend liggend ziekenvervoer”.
- In een nieuw artikel 7 werd op advies van de Raad van State een delegatie aan de Vlaamse Regering gegeven voor het bepalen van de procedure voor de behandeling van klachten in de tweede lijn.
- In een nieuw artikel 8 werd op advies van de Raad van State een delegatie aan de Vlaamse Regering gegeven om onafhankelijke controleorganisaties om de controle op de naleving van de vergunningsvoorwaarden te verrichten, te machtigen en de voorwaarden voor een dergelijke machtiging, de procedure voor het verkrijgen, verlengen en ontnemen ervan te bepalen, alsook de duur van de machtiging en het regelen van het toezicht.
- In een nieuw artikel 9 werd naar aanleiding van het advies van de Raad van State alsnog voorzien dat de Vlaamse Regering de minimale en maximale tarieven evenals de toegepaste criteria voor de berekening van de tarieven die de diensten voor niet-dringend liggend ziekenvervoer aan de patiënt mogen vragen, kan bepalen. Daar waar in het goedgekeurde voorontwerp voorzien was dat de onafhankelijke commissie advies aan de minister moest verlenen over een correcte prijssetting, wordt in voorliggend gewijzigd ontwerp van decreet een artikel toegevoegd dat stelt dat de Vlaamse Regering de maximale en een minimale tarieven, evenals de toegepaste criteria zal vastleggen voor de berekening van de tarieven die de diensten voor niet-dringend liggend ziekenvervoer mogen aanrekenen. Dit is de reden dat voorliggend ontwerp van decreet opnieuw voor advies aan de Raad van State moet worden voorgelegd.
- In oud artikel 7, nu artikel 10, werden door woorden “onverminderd de toepassing van de straffen in het Strafwetboek wordt” geschrapt.
- De artikelnummers en de vermeldingen ervan in de bepalingen zelf, werden naar aanleiding van de nieuw ingevoegde bepalingen gewijzigd waar nodig.

De Memorie van Toelichting werd na de tweede principiële goedkeuring en advies van de Raad van State als volgt aangepast:

- De artikelsgewijze bespreking werd aangevuld en gecorrigeerd in functie van de aanpassingen die in het voorontwerp van decreet zijn gebeurd naar aanleiding van het advies van de Raad van State.
- In de artikelsgewijze bespreking bij artikel 3 werd bijkomend verduidelijkt dat, onverminderd de eigen verantwoordelijkheid van de patiënt in de kwaliteit van zorg, de zorgverlener steeds zal moeten inschatten in welke mate de zorg voor een patiënt zal moeten worden overgenomen en eventueel gedrag of keuzes van de patiënt die niet in overeenstemming zijn met evidence based vereiste zorg moeten worden bijgestuurd. Het advies van de Raad van State om deze toelichting op te nemen in de tekst van het decreet werd niet gevolgd omdat dit niet te vertalen is in een concrete rechtsregel. Bovendien staat een bijna identieke bepaling over gedeelde verantwoordelijkheid inzake de kwaliteit van zorg in het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.
- De toelichting bij oud artikel 7, nu artikel 10, werd gecorrigeerd. Straffen van het strafwetboek kunnen enkel worden opgelegd door de gerechtelijke instanties.

Door bovenvermelde aanpassingen wordt het advies van de Raad van State, afdeling wetgeving, van 3 augustus 2017, gevolgd.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, moet dus niet worden ingewonnen.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 31 maart 2017.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;

Noch op de werkingsuitgaven;

Noch op de investeringen en schulden;

Noch op de ontvangsten.

Conclusie: er is geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget.

Het akkoord van de minister, bevoegd voor de bestuurszaken is dus niet vereist.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/29 van 3 februari 2017.

Het bijgaande voorontwerp van decreet valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse (RIA), aangezien het regelgeving is waar geen vrije beleidsruimte bestaat. Een evaluatie van het niet-dringend liggend ziekenvervoer is in de beleidsnota WVG (2014 – 2019) opgenomen.

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het advies van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SAR WGG) van 7 juni 2017.

Het bijgaand voorontwerp van decreet werd aangepast aan het advies van de Raad van State, afdeling wetgeving, nr. 61.789/1/V, van 3 augustus 2017.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet betreffende het niet-dringend liggend ziekenvervoer en aan de bijhorende memorie van toelichting;
4. de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2^o, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin